

Ольга Ващи́ло

Кандидат педагогічних наук
Доцент кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Київ, Україна
<https://orcid.org/0000-0001-7484-9435>
olga_vv@ukr.net

Олександра Горлова

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Київ, Україна
<https://orcid.org/0009-0006-3023-4408>
horlova.sasha@gmail.com

ПОЛІТКОРЕКТНА ЛЕКСИКА В СУЧАСНИХ АНГЛОМОВНИХ МЕДІАТЕКСТАХ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ВІДТВОРЕННЯ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

У статті розглядається політкоректна лексика як важливий лінгвокультурний феномен, що набуває дедалі більшого значення в сучасному англomовному медіа-дискурсі. У тексті акцентується увага на її функціональній ролі: зниженні соціальної напруженості, уникненні конфліктів, формуванні позитивного іміджу та підтримці інклюзивного спілкування. Зазначається, що політкоректність проявляється не лише у зміні лексики, а й у ширшому соціальному контексті, відображаючи прагнення до справедливого й толерантного суспільства. Особливу увагу приділено евфемізмам як інструменту м'якого впливу на свідомість аудиторії та створення нейтрального комунікативного простору. Проаналізовані приклади з англomовних медіа демонструють, як стратегічне використання мовних евфемізмів сприяє формуванню позитивного тону повідомлення та зменшенню ризику комунікативних конфліктів. Зазначається, що під час інтерпретації інклюзивної лексики перекладач має враховувати не лише лексичний зміст, а й прагматичні наміри автора та ціннісні орієнтири цільової аудиторії. У цьому контексті перекладач виступає як посередник між культурами, здатний забезпечити адекватне й водночас етично виважене відтворення іншомовних текстів. Також в дослідженні представлена класифікація семантичних груп політкоректної лексики, яка відображає широкий спектр соціальних, політичних і культурних аспектів сучасного мовлення. Вона підкреслює важливість врахування різноманітних контекстів для забезпечення рівності та взаємоповаги у комунікації. У підсумку робиться висновок, що мова толерантності у медіа виконує не лише комунікативну, а й суспільну функцію, адже сприяє поширенню ідей рівності та взаємоповаги. Такий підхід відкриває нові перспективи для перекладознавчих студій і підкреслює актуальність подальших досліджень у сфері інтерпретації політкоректних висловів у різних культурних контекстах.

Ключові слова: політкоректність; медіатексти; евфемізми; культурна адаптація; перекладацькі трансформації; семантичні групи.

1 ВСТУП

Постановка проблеми. У сучасному світі, що перебуває під впливом глобалізаційних процесів і активного розвитку міжкультурної комунікації, особливої актуальності набуває питання мовної етики, зокрема в медіасфері. Англomовні медіатексти дедалі частіше використовують політкоректну лексику як засіб дотримання принципів недискримінації, інклюзії та поваги до представників різних соціальних груп. Така лексика виконує не лише номінативну, а й ідеологічну функцію, що значно ускладнює процес її перекладу іншими мовами. Для українських перекладачів постає низка викликів, пов'язаних із необхідністю

збереження семантичної точності, культурної релевантності та комунікативної функції політкоректних висловів. У зв'язку з цим актуальним є дослідження особливостей функціонування політкоректної лексики в англomовних медіатекстах та визначення ефективних шляхів її адекватного відтворення українською мовою.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Тема політичної коректності в медійному дискурсі та її перекладу активно досліджується в сучасній лінгвістиці, проте залишається багато аспектів, які потребують подальшого вивчення. У дослідженні політкоректної лексики в мас-медійному дискурсі наголошується на її ролі як інструменту впливу на соціальну свідомість (Каптюрова, 2013). Проблематика перекладу політичної коректності з урахуванням лінгвокультурної специфіки розглянута в роботах, присвячених перекладацьким труднощам і стратегіям (Совпенко, 2018). Вживання евфемізмів та особливості їхньої адаптації засобами цільової мови аналізуються в дослідженні, де особливий акцент зроблено на врахуванні культурного контексту під час перекладу (Щербина, 2023). У міжнародному аспекті політкоректна лексика аналізується як частина професійного міжкультурного спілкування (Bárcena, 2012), а також як соціальний феномен у ширшому контексті суспільних змін. Попри наявний обсяг теоретичних і прикладних досліджень, питання перекладу політкоректної лексики в українському медійному просторі залишається малодослідженим. Зокрема, бракує цілісного аналізу застосування перекладацьких стратегій із урахуванням українського культурного, соціального та політичного контекстів. Цим і зумовлюється **актуальність** нашого дослідження.

Мета статті – дослідити політкоректну лексику як важливий лінгвокультурний феномен у сучасному англomовному медіа-дискурсі та визначити ефективні перекладацькі стратегії для її адекватного відтворення українською мовою.

Для досягнення поставленої мети в статті визначено такі основні **завдання**:

- проаналізувати політкоректну лексику як лінгвокультурний феномен у сучасному англomовному медіа-дискурсі;
- виявити семантичні групи політкоректної лексики з урахуванням соціальних, політичних та культурних аспектів сучасного мовлення;
- на матеріалі політичних промов дослідити перекладацькі стратегії відтворення англomовної політкоректної лексики українською мовою.

2 МЕТОДИ

Методологічною основою дослідження є поєднання загальнонаукових і спеціальних лінгвістичних методів. Для уточнення теоретичних засад і формування висновків використовуються методи індукції, дедукції, аналізу та синтезу. Для виявлення контекстуального оточення політкоректної лексики в англomовних медіатекстах застосовується метод дистрибутивного аналізу. Метод аналізу словникових дефініцій дає змогу визначити значення політкоректної лексики в англійській та українській мовах, а метод функціонального аналізу – дослідити роль цієї лексики в структурі та змісті медіатекстів.

3 РЕЗУЛЬТАТИ Й ОБГОВОРЕННЯ

Лінгвокультурний феномен політичної коректності сформувався у США наприкінці 1960-х років XX століття (Bárcena, 2012, с. 2), однак широкого розголосу набув лише у 1980-х роках у зв'язку з активними дискусіями в університетах США. Зокрема, серед консервативно налаштованих професорів і журналістів термін часто використовувався як засіб критики на адресу тих, хто намагався уникати «непристойних» висловлювань щодо таких тем, як расова приналежність, гендер, сексуальна орієнтація чи екологічні проблеми. Головною метою так званих «прогресивних активістів» було переконати суспільство відмовитися від вживання упередженої лексики та застарілих поглядів стосовно соціально чутливих питань – зокрема расової, етнічної та релігійної належності, гендерної ідентичності та сексуальної орієнтації (Совпенко, 2018, с. 9).

Зростання політичної коректності стало наслідком глибоких змін у соціальному устрої, зумовлених, зокрема, лібералізацією суспільних відносин та появою нових ціннісних орієнтирів. У мовній практиці, однак, продовжували функціонувати слова й вирази, які не відповідали новим реаліям і мали негативне конотативне забарвлення. Так, афроамериканська спільнота почала активно виступати проти расистських елементів у мові, вимагаючи усунення етнічних стереотипів, зокрема через відмову від уживання терміна *black* для позначення темношкірих. Активісти наголошували, що це слово часто має негативні конотації у фразеологізмах на кшталт *black sheep*, *black market*, *blackmail*, які контрастують із позитивними асоціаціями терміна *white* у виразах на зразок *white-collar* або *whitelist*. Саме тому термін *black* дедалі частіше сприймався як дискримінаційний, що й стало підставою для закликів до перегляду відповідної лексики (Каптюрова, 2013, с. 71–72).

Політична коректність є складним і багатограним феноменом, що охоплює не лише мовні практики, а й соціальні, культурні та етичні норми. У межах цього поняття велика увага приділяється тому, як мова може віддзеркалювати або посилювати соціальні нерівності, упередження чи дискримінацію, а також тому, як її можна використати для мінімізації таких проявів шляхом коригування мовної поведінки. Одним із ключових інструментів, який допомагає реалізувати принципи політичної коректності на практиці, є використання евфемізмів. Евфемізм – це «непряме, пом'якшене вираження» (Пилипенко, 2020, с. 23), яке замінює терміни або фрази, що можуть бути сприйняті як образливі, грубі або неприязні. Вони «виконують роль засобів вторинної номінації з відносно позитивною конотацією та вживаються переважно для заміни соціально чи психологічно неприйнятних номінацій, причому політкоректні евфемізми не позначають негативні денотати, а заміщують фонетично чи асоціативно неприйнятні лексичні одиниці» (Великорода, 2008, с. 13).

А.І. Пашковська (2019) визначає такі групи та підгрупи політкоректної лексики: 1) евфемізми, пов'язані з позначенням фізичних та розумових недоліків (фізичні недосконалості, розумові та психічні розлади, вік, зовнішність); 2) гендерні евфемізми (стать, сексуальні меншини); 3) етнічні евфемізми (раса, громадянство); 4) соціальні евфемізми (майновий стан, непрестижні професії, моральність, військові дії, економіка, екологія, релігія); 5) комерційні евфемізми (с. 28).

Для дослідження функціонування політкоректної лексики в політичному дискурсі та її перекладу українською мовою було проведено власний аналіз. Дослідницький матеріал склали 207 одиниць політкоректної лексики, відібраних із політичних промов, інтерв'ю, публічних заяв та пресконференцій президента США Дональда Трампа за 2024–2025 роки.

Метою дослідження є виявлення типових способів перекладу зазначеної лексики та визначення застосованих перекладацьких трансформацій. У проведенні дослідження ми спиралися на класифікації перекладацьких трансформацій, запропоновані українськими дослідниками В.І. Карабаном (2004) та С. Є. Максимовим (2012).

Наведемо приклади основних видів перекладацьких трансформацій, які мали місце у нашому дослідженні. Для аналізу були використані англomовні відеозаписи промов Дональда Трампа, опубліковані на сайті *Rev.com* (Donald Trump, 2024–2025). Україномовні переклади цих промов відібрано з матеріалів, розміщених на платформі «Суспільне Новини» (США, 2024–2025). Розглянемо детальніше визначення та приклади кожної трансформації:

1. **Калькування** – це перекладацький прийом, при якому іншомовна одиниця відтворюється шляхом дослівного перекладу її складових частин із збереженням структури оригіналу (Карабан, 2004, с. 286). Наприклад: 1) «We have to help also out the *Palestinians*» (Donald Trump, 2025) – «Ми також повинні допомогти *палестинцям*» (США, 2025); 2) «...create thousands and thousands of jobs for *American workers*» (Donald Trump, 2025) – «...створити тисячі й тисячі робочих місць для *американських працівників*» (США, 2025).

2. **Генералізація**, яка передбачає заміну лексичної одиниці з вузьким, точнішим значенням на лексичну одиницю з ширшим і загальнішим змістом (Карабан, 2004, с. 306–307). Наведемо приклади, відібрані з промов політика: 1) «..we are creating a *special Trump account* for every newborn child» (Donald Trump, 2025) – «..ми створюємо *ощадний рахунок* для кожної

новонародженої дитини» (США, 2025); 2) «*Totally anti-Semitic at Harvard, and some other colleges too*» (Donald Trump, 2025) – «У Гарварді та деяких інших коледжах існує *серйозна проблема антисемітизму*» (США, 2025).

3. **Конкретизація** – це процес лексичної трансформації, при якому термін широкого значення в оригіналі замінюється словом більш специфічного значення (Карабан, 2004, с. 300-301). Наприклад: 1) «*Tremendous amounts of benefit are going to the middle-income people of our country*» (Donald Trump, 2024) – «Відчутну користь отримують *представники середнього рівня доходу* в нашій державі» (США, 2024).

4. **Контекстуальна заміна** – це передача значення слова не буквально, а з урахуванням його ролі в контексті (Карабан, 2004, с. 287-288). До прикладу, 1) «*In other words, in this country, Whiteness has long been defined by the absence of Blackness*» (Donald Trump, 2024) – «Інакше кажучи, в цій країні *світлошкірі* довгий час визначались через відсутність *темношкірих*» (США, 2024).

5. **Описовий переклад** – це спосіб передачі значення іншомовної одиниці за допомогою розгорненого опису змісту (Карабан, 2004, с. 297). Для ілюстрації застосування трансформацій наведемо приклад з промов Дональда Трампа: 1) «*Undocumented workers contribute to our economy*» (Donald Trump, 2024) – «*Працівники-мігранти, які перебувають у країні без офіційного дозволу, роблять свій внесок в економіку*» (США, 2024).

6. **Нейтралізація** – це заміна виразної одиниці на нейтральну для збереження змісту без стилістичних чи культурних відтінків (Карабан, 2004). Наприклад: 1) «*We got to take care of the people experiencing homelessness*» (Donald Trump, 2024) – «Ми повинні піклуватися про людей, які *опинилися без даху над головою*» (США, 2024).

7. **Компенсація** – це передача втраченого стилістичного або смислового елементу в іншій частині тексту або іншим засобом (Максімов, 2012, с. 203). Наприклад, 1) «*We're a merit-based country again*» (Donald Trump, 2025) – «Ми знову стали *країною, де все ґрунтується на заслугах*» (США, 2025).

8. **Модуляція** – це зміна формулювання або точки зору при перекладі для точнішої передачі змісту відповідно до норм мови перекладу (Максімов, 2012, 205): 1) «*We have the hottest country in the world right now*» (Donald Trump, 2025) – «Зараз ми – *найпривабливіша країна* у світі» (США, 2025). У цьому випадку модуляція полягає у зміні метафоричного слова «*hottest*» на більш зрозуміле та позитивне «*найпривабливіша країна*».

В межах нашого дослідження було проведено кількісний аналіз способів перекладу політкоректної лексики у відібраних медіатекстах. Встановлено, що найпоширенішим методом є калькування – 87 випадків (42%); генералізація застосована у 32 випадках (16%), конкретизація – у 25 (12%), а контекстуальна заміна – у 21 (10%). Ці методи відіграють ключову роль у збереженні балансу між точністю передачі смислу і адаптацією до культурних особливостей цільової мови. Менш поширеними є компенсація (15 випадків, 7%), нейтралізація – 10 (5%), описовий переклад – 8 (4%) та модуляція – 8 (4%). Вони застосовуються у випадках, коли потрібне додаткове пояснення, пом'якшення або зміна акцентів у перекладі.

Рис. 1 надає візуальне узагальнення результатів аналізу перекладацьких трансформацій, що застосовувалися у досліджуваному корпусі текстів, і дозволяє простежити їхню динаміку та співвідношення за частотністю використання, що допомагає глибше зрозуміти особливості перекладацьких стратегій у роботі з політкоректною лексикою.

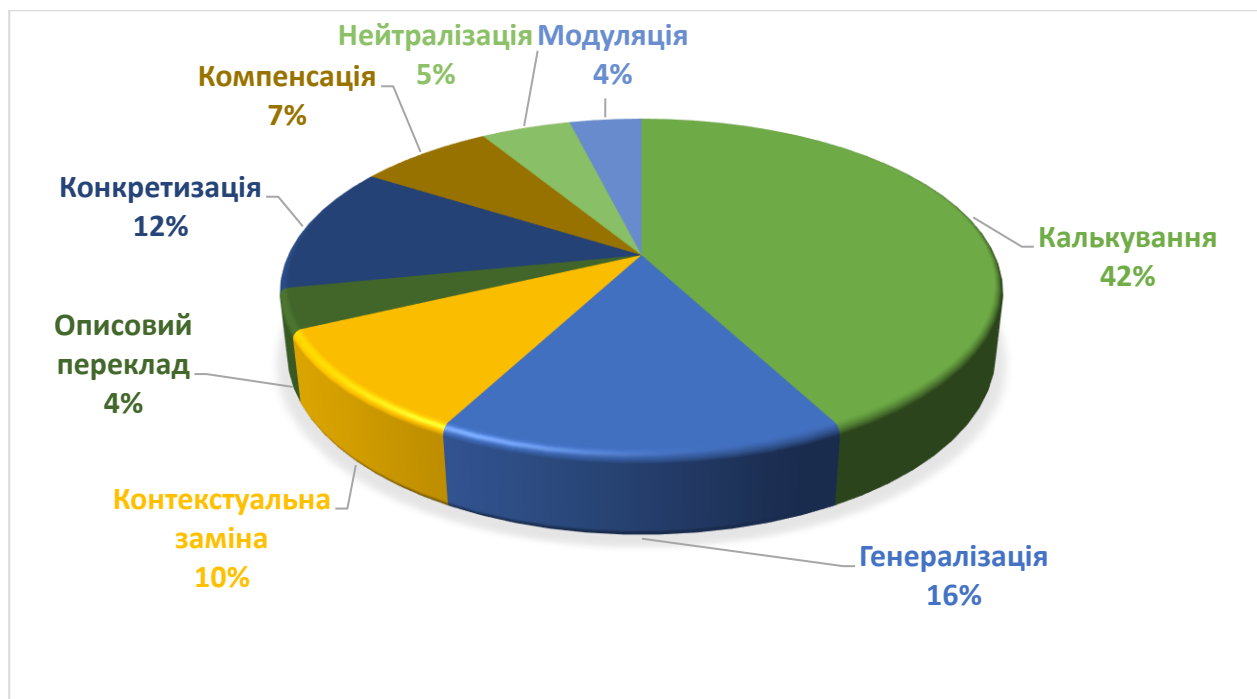

Рис. 1. Частотність використання перекладацьких трансформацій при передачі політично коректної лексики

У межах дослідження політкоректної лексики важливим є не лише аналіз перекладацьких стратегій, а й розуміння семантичної структури цієї лексики. Значну увагу в цьому контексті привертає класифікація евфемізмів як одного з найпоширеніших засобів реалізації політкоректності в мові. Евфемізація дозволяє знизити градус емоційної напруги, уникнути дискримінаційних конотацій та забезпечити повагу до різних соціальних груп. В. Гавриленко (2021, с. 158-159) виокремлює такі семантичні категорії евфемізмів:

- за расовою та етнічною ознакою: *Asian-American* замість *oriental*, *Latinx* замість *Hispanic* тощо;
- для запобігання соціальній дискримінації за рівнем доходів: *financially disadvantaged* замість *impoverished*, *socially vulnerable* замість *underprivileged* тощо;
- для пом'якшення дискримінації за зовнішнім виглядом: *plus-size* замість *fat*, *fluffy* замість *chubby* тощо;

Запропонована В. Гавриленко (2021) класифікація стала підґрунтям для подальшого аналізу відібраної нами політкоректної лексики. У процесі дослідження всі одиниці було розподілено за семантичними групами відповідно до їхнього змістового навантаження та соціального контексту використання.

Виявлено, що найбільшу кількість одиниць становили висловлювання, що стосуються **етнічної / расової приналежності** – 34 прикладів (16%), наприклад, 1) «And all the *Qatari people*, a spectacular group. And it's an honor» (Donald Trump, 2025) – «І весь *народ Катару* – це справді надзвичайна спільнота. Для мене велика честь бути тут» (США, 2025). Приклад демонструє, що висловлювання, пов'язані з етнічною та расовою коректністю, відіграють ключову роль у створенні позитивного іміджу, уникненні конфліктів та підтримці соціальної гармонії.

Значну частку також займають терміни, пов'язані з **правами людини** – 22 (11%): 1) «We are committed to protecting *equal opportunity* for all citizens» (Donald Trump, 2024) – «Ми віддані захисту *рівних можливостей* для всіх громадян» (США, 2024). Таким чином, цей приклад демонструє прагнення забезпечити рівні права та можливості для всіх, що є важливою складовою політкоректного дискурсу.

До окремої категорії було віднесено вирази, що стосуються **вразливих спільнот** – 21 (10%): 1) «We are investing in programs that promote the well-being of *economically disadvantaged youth*» (Donald Trump, 2024) – «Ми інвестуємо в програми, що сприяють добробуту молоді з

економічно вразливих верств населення» (США, 2024).

Семантична група «**Політика**» (19 одиниць, 9%) охоплює вирази, пов'язані з діяльністю державних інституцій, законодавством, управлінням та політичною риторикою. Наприклад, 1) «I call it, *the golden age of America*» (Donald Trump, 2025) – «Я називаю це «золотою епохою Америки» (США, 2025).

Група «**Суспільство**» (18 одиниць, 9%) включає мовні одиниці, які відображають соціальні процеси, громадянські взаємини та цінності, що формують життя спільнот. Наприклад, 1) «Creating *welcoming communities* fosters safety and prosperity» (Donald Trump, 2024) – «Створення *гостинних спільнот* сприяє безпеці та добробуту» (США, 2024).

Семантична група «**Економіка**» (15 одиниць, 7%) включає терміни та вирази, що відображають економічні процеси та явища. Наприклад, 1) «Through *non-tariff barriers*, the European Union bans imports of most American poultry» (Donald Trump, 2025) – «Через *немонетарні бар'єри* Європейський Союз забороняє імпорт більшості американської птиці» (США, 2025).

До категорії «**Політика добробуту**» (10 одиниць, 5%) входять лексичні одиниці, пов'язані із соціальною політикою та підтримкою населення. Наприклад, 1) «Integration is essential for *social cohesion* and prosperity» (Donald Trump, 2024) – «Інтеграція є необхідною для *соціальної єдності* та процвітання» (США, 2024).

Семантична група «**Безпека**» (10 одиниць, 5%) охоплює вирази, що стосуються забезпечення захисту і безпеки. Наприклад, 1) «And *there's nobody been stronger than the military* in terms of backing us, nobody» (Donald Trump, 2025) – «І *ніхто не був сильнішим за військових* у плані підтримки, ніхто» (США, 2025).

У категорії «**Ментальне здоров'я**» (7 одиниць, 3%) представлені терміни, що описують психологічне благополуччя. Наприклад, 1) «Some individuals attempting to cross the border have criminal records or histories of *mental health challenges*» (Donald Trump, 2024) – «Деякі особи, які намагаються перетнути кордон, мають судимості або історії *проблем із ментальним здоров'ям*» (США, 2024).

До семантичної групи «**Міжнародні відносини**» (7 одиниць, 3%) належать одиниці, що описують взаємодію між країнами та зовнішню політику і серед них 1) «He asked us to look at their faces and told us that while the *great powers* endlessly debate war and peace, these children will never speak again» (Donald Trump, 2024) – «Він попросив нас подивитися їм в обличчя і сказав, що поки *великі держави* безкінечно обговорюють війну і мир, ці діти вже ніколи не заговорять» (США, 2024).

До категорії «**Здоров'я**» зібрано приклади, які стосуються загального фізичного здоров'я та медицини, тому можна виділити 1) «More than 40% of American children now have at least one *chronic health condition*» (Donald Trump, 2024) – «Понад 40% американських дітей зараз мають принаймні одне *хронічне захворювання*» (США, 2024).

У семантичній групі «**Трудові відносини**» (4 одиниці, 2%) зібрані вирази, що описують умови праці та робочі стосунки. Наприклад, 1) «*Workforce development* programs are crucial to preparing citizens for the jobs of tomorrow» (Donald Trump, 2025) – «*Програми розвитку робочої сили* є надзвичайно важливими для підготовки громадян до робочих місць майбутнього» (США, 2025).

Категорія «**Інтелектуальні характеристики**» (4 одиниці, 2%) охоплює терміни, пов'язані з розумовими здібностями та інтелектом, зокрема такі приклади: 1) «We have the most *brilliant minds* in the world doing this kind of thing» (Donald Trump, 2025) – «У нас працюють *найталановитіші у світі фахівці* в цій сфері» (США, 2025).

Семантична група «**Військова тематика**» (6 одиниць, 3%) включає лексику, що стосується армії, оборони та військових питань. Наприклад, 1) «We honor the bravery and sacrifice of our *service members* around the world» (Donald Trump, 2025) – «Ми вшановуємо хоробрість і самовідданість наших *військовослужбовців* по всьому світу» (США, 2025).

Нижче наведено діаграму (Рис. 2), яка ілюструє кількісний розподіл політкоректної лексики за тематичними групами.

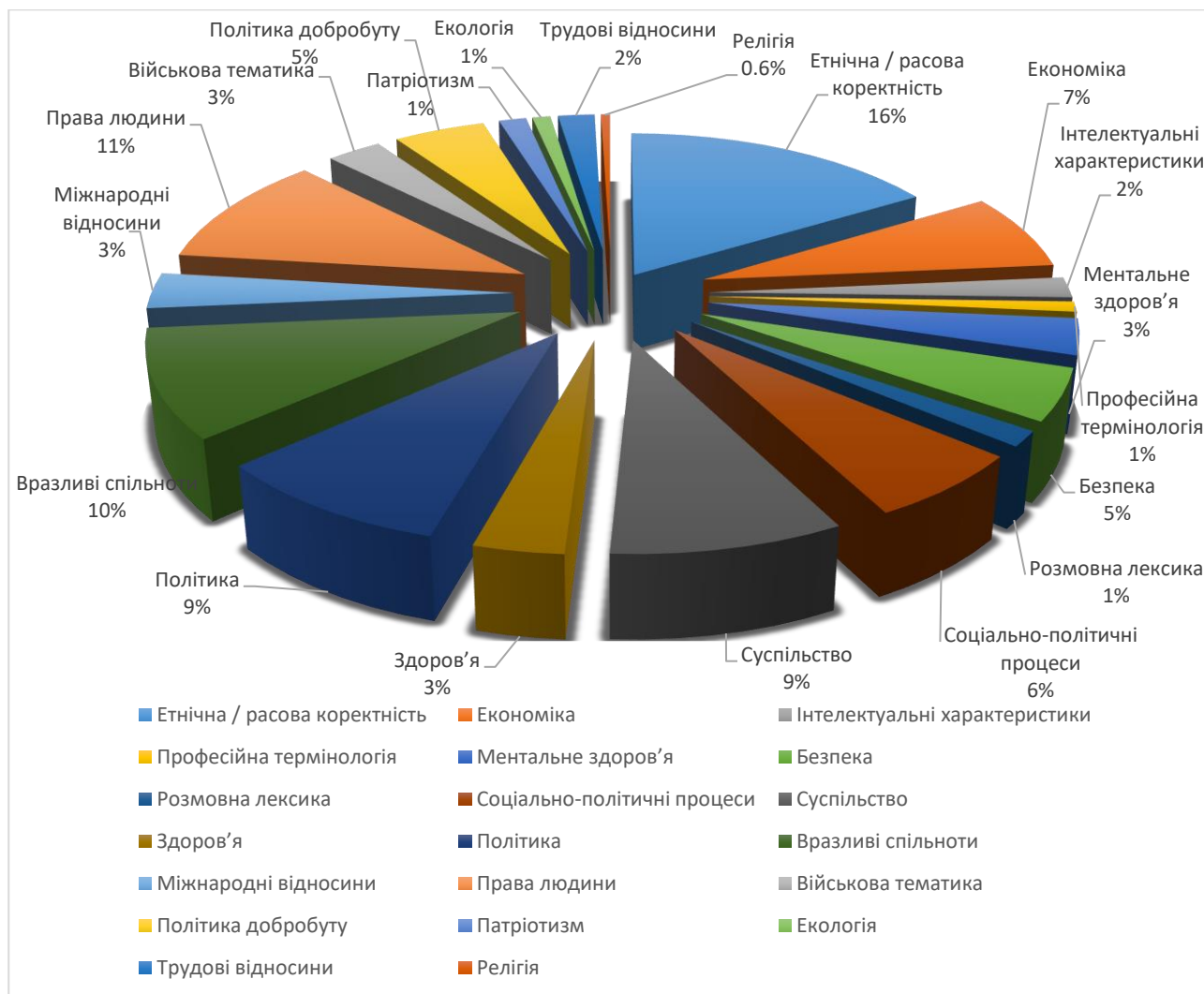

Рис.2. Розподіл політично коректної лексики за семантичними групами

Отже, результати семантичного аналізу чітко демонструють багатовекторний характер політкоректної лексики, яка активно використовується в різних сферах суспільного дискурсу.

4 ВИСНОВКИ І НАПРЯМИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Політкоректність є важливим лінгвокультурним явищем, яке сприяє формуванню інклюзивного суспільства. Переклад політкоректної лексики передбачає баланс між точністю передачі змісту і адаптацією до культурних та соціальних норм мови перекладу. За результатами дослідження найбільш уживаною перекладацькою трансформацією при передачі політкоректної лексики є калькування – 87 випадків (42%). Значну частку становить генералізація – 32 (16%) та конкретизація – 25 (12%). Менш поширеними є контекстуальна заміна – 21 (10%), компенсація – 15 (7%), нейтралізація – 10 (5%), описовий переклад і модуляція – по 8 випадків (4%) кожна.

Було здійснено класифікацію політкоректної лексики за основними семантичними групами. Найбільша частка припадає на категорію етнічна / расова коректність – 16%; права людини – 11%, вразливі спільноти – 10%, політика та суспільство – по 9%. Менш представлені категорії економічні характеристики, інтелектуальні характеристики та трудові відносини (по 2%). Найменш чисельними є категорії патріотизму, розмовної лексики, професійної термінології та екології – по 1%, а також релігія – 0,6%.

Перспективним напрямом подальших досліджень є вивчення динаміки розвитку політкоректної лексики та її перекладу в різних жанрах і мовних культурах.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- Великорода, В. Б. (2008). *Семантичні та функціонально-прагматичні характеристики евфемізмів в англійській мові*: [Неопубл. дис. канд. філол. наук]. Львівський національний університет імені Івана Франка.
- Гавриленко, В. (2021). Особливості семантичного аспекту політкоректної лексики англійської мови. *Актуальні питання гуманітарних наук*, (35), 157–163.
- Каптюрова, О. В. (2013). *Реалізація концепту «політична коректність» в масмедійному дискурсі* [Неопубл. дис. канд. філол. наук]. Київський національний університет імені Тараса Шевченка.
- Карабан, В. І. (2004). *Переклад англійської наукової і технічної літератури*. Вінниця: Нова книга.
- Максимов, С. Є. (2012). *Практичний курс перекладу (англійська та українська мови)*. Київ: Ленвіт.
- Пашковська, А. І. (2019). *Переклад евфемізмів французького політичного дискурсу українською мовою: лінгвопрагматичний аспект* [Неопубл. кваліф. робота]. Київський національний лінгвістичний університет.
- Пилипенко, Р. П. (2020). *Вербалізація стратегій політкоректності у англійському медійному тексті (перекладацький аспект)* [Неопубл. кваліф. робота]. Сумський державний університет.
- Совпенко, М. О. (2018). *Лінгвокультурний та прагматичний аспекти перекладу політкоректної лексики в англомовних медійних текстах* [Неопубл. кваліф. робота]. Національний технічний університет України «КПІ імені Ігоря Сікорського».
- США. (2024–2025). СУСПІЛЬНЕ НОВИНИ. <https://suspilne.media/tag/ssa/>
- Щербина, А. М. (2023). *Вживання евфемізмів у сучасному політичному дискурсі та способи їх відтворення цільовою мовою* [Неопубл. кваліф. робота]. Чорноморський національний університет імені Петра Могили.
- Bárcena, M. E. (2012). *Professional English: Working and socializing internationally today*. Madrid: Editorial Universitaria Ramón Areces.
- Barrett, R., Cramer, J., & McGowan, K. B. (2022). *English with an accent: Language, ideology, and discrimination in the United States*. Oxfordshire: Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003332886>
- Donald Trump. (2024–2025). Rev. <https://www.rev.com/category/donald-trump>

REFERENCES

- Velykoroda, V. B. (2008). *Semantychni ta funktsionalno-prahmatychni kharakterystyky evfemizmv v anhliiskii movi* [Semantic and functional-pragmatic characteristics of euphemisms in English] [Unpublished candidate's thesis]. Ivan Franko National University of Lviv. [in Ukrainian]
- Havrylenko, V. (2021). *Osoblyvosti semantychnoho aspektu politykorektnoi leksyky anhliiskoi movy* [Peculiarities of the semantic aspect of politically correct English vocabulary]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk – Current Issues in the Humanities*, (35), 157–163. [in Ukrainian]
- Kaptiurova, O. V. (2013). *Realizatsiia kontseptu “politychna korektnist” v masmediinomu dyskursi* [Implementation of the concept of “political correctness” in media discourse] [Unpublished candidate's thesis]. Taras Shevchenko National University of Kyiv. [in Ukrainian]
- Karaban, V. I. (2004). *Pereklad anhliiskoi naukovoї i tekhnichnoi literatury* [Translation of English scientific and technical literature]. Vinnytsia: Nova Knyha. [in Ukrainian]
- Maksimov, S. Ye. (2012). *Praktychnyi kurs perekladu (anhliiska ta ukrainska movy)* [Practical translation course (English and Ukrainian)]. Kyiv: Lenvit. [in Ukrainian]
- Pashkovska, A. I. (2019). *Pereklad evfemizmv frantsuzkoho politychnoho dyskursu ukrainskoiu movoiu: lnhvoprahmatychnyi aspekt* [Translation of euphemisms in French political discourse into Ukrainian: A linguo-pragmatic aspect] [Unpublished qualification paper]. Kyiv National Linguistic University. [in Ukrainian]
- Pylypenko, R. P. (2020). *Verbalizatsiia stratehii politykorektnosti u anhliiskomu mediinomu teksti (perekladatskyi aspekt)* [Verbalization of political correctness strategies in English media texts (translation aspect)] [Unpublished qualification paper]. Sumy State University. [in Ukrainian]
- Sovpenko, M. O. (2018). *Linhvokulturnyi ta prahmatychnyi aspekty perekladu politykorektnoi leksyky v anhlmovnykh mediinykh tekstakh* [Linguocultural and pragmatic aspects of translating politically correct vocabulary in English media texts] [Unpublished qualification paper]. National Technical University of Ukraine “Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”. [in Ukrainian]
- The USA. (2024–2025). SUSPILNE NOVYNY. (2024–2025). <https://suspilne.media/tag/ssa/> [in Ukrainian]
- Shcherbyna, A. M. (2023). *Vzhyvannia evfemizmv u suchasnomu politychnomu dyskursi ta sposoby yikh vidtvorennia tsilovoiu movoiu* [Use of euphemisms in modern political discourse and methods of their rendering in the target language] [Unpublished qualification paper]. Petro Mohyla Black Sea National University. [in Ukrainian]
- Bárcena, M. E. (2012). *Professional English: Working and socializing internationally today*. Madrid: Editorial Universitaria Ramón Areces.
- Barrett, R., Cramer, J., & McGowan, K. B. (2022). *English with an accent: Language, ideology, and discrimination in the United States*. Oxfordshire: Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003332886>
- Donald Trump. (2024–2025). Rev. <https://www.rev.com/category/donald-trump>

Olha Vashchylo, Oleksandra Horlova. Politically Correct Language in Modern English-Language Media Texts and Its Translation into Ukrainian. The article examines politically correct vocabulary as a significant linguistic and cultural phenomenon that is gaining increasing importance in contemporary English-language media discourse. The text focuses on its functional role, which includes reducing social tension, avoiding conflicts, fostering a positive image, and promoting inclusive communication. It is noted that political correctness manifests itself not only in changes in vocabulary but also in a broader social context, reflecting the desire for a fair and tolerant society. Particular attention is paid to euphemisms as a tool for gently influencing the audience's consciousness and creating a neutral communicative space. The analyzed examples from English-language media demonstrate how the strategic use of linguistic euphemisms contributes to the formation of a positive tone of communication and reduces the risk of communicative conflicts. It is noted that when interpreting inclusive vocabulary, the translator must take into account not only the lexical content but also the pragmatic intentions of the author and value orientations of the target audience. In this context, the translator acts as a mediator between cultures, capable of ensuring an adequate and at the same time ethically balanced reproduction of foreign-language texts. The study also presents a classification of semantic groups of politically correct vocabulary, which reflects a wide range of social, political, and cultural aspects of contemporary speech. It emphasizes the importance of taking into account various contexts to ensure equality and mutual respect in communication. In conclusion, this study suggests that the language of tolerance in the media serves not only a communicative but also a social function, as it promotes the spread of ideas of equality and mutual respect. This approach opens up new perspectives for translation studies and highlights the relevance of further research in the field of interpreting politically correct expressions in different cultural contexts.

Keywords: political correctness; media texts; euphemisms; cultural adaptation; communication; linguistic and cultural features; translation transformations; semantic groups.

Received: August 1, 2025

Accepted: December 5, 2025